

problemom idr., kolikor to ne presega minimalnega programa, kakršnega je mogoče izvesti že ob današnjih pogojih.

Organizacija inštituta je zamišljena tako, da bi rastla iz začetne osrednje celice v širino, postavljena pa bi bila tako široko, da bi inštitut kot strokovni organ lahko sprejemal prijave delovnih skupin ali posameznikov, ki so se odločili za obravnavo kakršnihkoli tehčnih problemov, zadevajočih področje slovenske literarne zgodovine. Inštitut naj bi bil zavod s samostojnim financiranjem. Ustanovi ga univerza kot univerzitetni inštitut, saj je ta na inštitutu kot osrednjem znanstvenopedagoškem telesu najbolj zainteresirana in je tudi inštitut življenjsko navezan na delo katedre za zgodovino slovenske književnosti ter hkrati tako najtesneje povezan tudi s sorodnimi strokami. Poleg strokovne povezave se tako najlaže organizira tudi pretok znanstveno-strokovnega kadra.

Da bi se inštitut lahko smotrno in načrtno organiziral, bi bila nujno potrebna minimalna finančna sredstva, ki bi se porabila za nastavitev poklicnih sodelavcev in administrativne moči, za honoriranje pogodbenih znanstvenih sodelavcev, za odkup znanstvenega gradiva, za nabavo nekaterih nujno potrebnih knjig, zlasti bibliografskih, ter za najosnovnejše investicije (nekaj pohištva, kartotečnih in pisarniških potrebščin, pisalnega stroja idr.). Zasilen prostor bi vsaj začasno nudil Slavistični oddelek na filozofski fakulteti.

Podpisana prosiva za nujno formalno odobritev te vloge. Začetna finančna sredstva lahko univerzitetni svet oziroma rektorat odobri iz rezervnih sredstev za nove znanstvene kadre, ker bi bilo takšno investiranje za nove znanstvene delavce hkrati zanesljiva baza za oblikovanje novih univerzitetnih učiteljev. Ker je rešitev znanstveno opravičljiva in nujna, prosiva za čim hitrejšo formalno odobritev te vloge. Potreba po takem inštitutu je velika, saj se na znanstvenem, pedagoškem in družbenopolitičnem področju že čutijo kvarne posledice stihijskega, nekoordiniranega dela.

Ljubljana, 10. marca 1963.

Predstojnik katedre:
prof. dr. Marja Boršnik, l. r.

Predstojnik oddelka:
doc. dr. Boris Paternu, l. r.

Marja Boršnik

ZVONOVA BIBLIOGRAFIJA*

Slovenske revije so bistveni sestavni del naše literature. Pri malih, še zaostajajočih narodih so periodične publikacije najzvestejše zrcalo občega stanja različnih ustvarjalnih področij. Še ni dolgo tega, ko sta se pri nas pesnik in pisatelj, da ne govorim o dramatiku, le po letih trmastega uveljavljanja v literarnih časopisih dokopala do možnosti, da izdata svoja dela v knjižni obliki. Ker je pri nas bilo nekaj računati le na zelo zelo ozek krog naročnikov, je mogel spočetka životariti in nato živeti le en sam literarni obzornik, šele proti koncu stoletja so se razmere toliko spremenile, da sta obstajala drug ob drugem dva časopisa in nato celo več. Vse to so znane stvari, pa jih je vredno priklicati v spomin ob izredno pomembni publikaciji, o kateri naj govori to poročilo, ob Zvonovi bibliografiji. Zvon je bil nekaj časa edino naše literarno glasilo, a tudi potem, ko so vstali ob njem in tudi proti njemu drugi časopisi, mu moramo priznati, da je ostal dolga desetletja najpomembnejši organ slovenskih leposlovnih ustvarjalcev, pa tudi literarnih zgodovinarjev, publicistov, gledaliških kritikov, umetnostnih poročevalcev itd., čeprav ni bil zmerom na konici umetniškega in miselnega razvoja. Nimamo doslej še Zvonove zgodovine, ki bi prikazala faze njegovega razvoja, njegov kulturnopolitični in literarnostilni obraz, njegovo notranje lice. Kdor od naših literarnih zgodovinarjev se je tega vprašanja loteval, je jemal samo izseke (M. Boršnik pri Celestinu in Aškercu, Vratuša v disertaciji o Levcu, Prijatelj v svoji Slovenski kulturnopolitični in slovstveni zgodovini, Slodnjak v III. in IV. knjigi Zgodovine slov. slovstva). Zvonu pritiče osrednje mesto med slovenskimi slovstvenimi glasili, a dolgo dobo je bil glasilo o naši kulturi in o našem kulturnem ustvarjanju sploh.

* Rudolf Kodela, Jože Munda in Niko Rupel: Bibliografsko kazalo Ljubljanskega zvona 1881—1941, 1962, str. 420.

Delu, ki so ga opravili trije sestavljalci Zvonove bibliografije, predvsem Jože Munda, moremo izreči polno priznanje. Knjiga po svoji vestni vsestranosti in izčrpnosti pomeni vzgled, kako naj bodo take bibliografije sestavljene. Vrzeli in pomanjkljivosti bo pač odkrila raba, vendar sem prepričan, da bo tega malo. Po izčrpnosti sekundira Zvonovemu kazalu Modrova Mohorska bibliografija z bibliografijo za (celovski) Kres in Mladiko. Doklerjevo Jubilejno kazalo za vseh petdeset letnikov Doma in sveta, 1938, je nezanesljivo in nepopolno, delano amatersko. Bibliografij za druge naše literarne liste pa nimamo. Zato — poleg obče nacionalne bibliografije vsega slovenskega tiska — kličemo po kazalih za Janežičeve liste od Slovenske bčele do Slovenskega glasnika, za Slovanski svet in oba Slovana, za mariborsko Zoro in praškega Domačega prijatelja, za naše mladinske liste od Vrtca in Zvončka do Našega roda, za ženska glasila od Slovenke do Slovenske žene in Ženskega sveta, za Naše zapiske in Vedo, za (Svobodno) Mladino, Križ (na gori), Književnost in Sodobnost itn. itn. Zdi se mi, da bi v okvir bibliografije Ljubljanskega zvona sodila tudi bibliografija Stritarjevega Zvona, za kate-rega bibliografski popis tudi še ne obstoji.

Naj na kratko povzamem vsebino Zvonovega Bibliografskega kazala. Popis zajema 60 popolnih in 61. začetni letnik LZ, skupaj skoraj 50.000 strani. Bibliografija obsega 14.266 enot na 420 straneh. Ob zaznamku so dodane ponekod tudi opombe, opozorila, vsebinska oznaka ipd. Razporeditev gradiva je jasna in praktična. Enote so razporejene takole: Leposlovje, Literarne vede, (splošno) Kultura, likovna, glasbena in gledališka umetnost, Jezikoslovje, Filozofija in psihologija, Družbene vede, Verstvo, Matematika in prirodoslovne vede, Uporabne vede (zdravstvo, tehnika, kmetijstvo), Zemljepis in zgodovina in Splošno. Daleč prevladujejo seveda bibliografske enote v I., II. in III. poglavju. Skupno jih je 8572, kar pomeni nad polovico. V knjigi imamo seznam urednikov, obseg vseh letnikov po številkah, predmetno imensko kazalo, kazalo prevajavcev, prirediteljev in priobčevavcev in kajpada avtorjev. Na posebnem papirju so v prilogi posnetki ovojnih listov, čelnih naslovov in prilog. Razrešena je kopica psevdonimov in določena množica skritih avtorjev.

Vsakemu, ki ima kaj stika s slovensko literaturo, bo pričujoče Kazalo neobhodno koristen in potreben priročnik.

Viktor Smolej

IZJAVA UREDNIŠTVA

Dne 12. oktobra tega leta me je občni zbor Slavističnega društva v Mariboru soglasno izvolil za urednico Jezika in slovstva. Tam je bilo določeno, da časopis urejam z uredniškim odborom, ki naj bo postavljen sporazumno z menoj in z odborom Slavističnega društva. Delo sem prevzela pod pogojem, da ga bom lahko suvereno in organsko opravljala, to se pravi, če bom lahko o vsem, za kar bom odgovorna, v soglasju z odborom tudi odločala in če me bodo pri tem podpirali vsi naši ustvarjalni slavisti.

Ker bi morala biti prva številka v tem času že zunaj in so naročniki po njej že vse nestrpneje povpraševali, sem po naročilu predsednika Slavističnega društva dr. Bratka Krefta to oktobrsko številko v največji naglici uredila sporazumno z nekaterimi člani starega uredniškega odbora. Za to sem porabila del gradiva, ki je preostalo prejšnjemu uredništvu, nekaj pa mi ga je ob velikem razumevanju sodelavcev prečej doteklo. Lastnega uredniškega koncepta brez določitve novega uredniškega odbora nisem mogla realizirati in tudi nikogar načrtno vabiti.

Ker mi pa kljub vsemu mojemu prizadevanju do danes ni bilo mogoče priti do uredniškega odbora, brez katerega so mi uredniške roke vezane, za uredništvo in za vse zamude ne odgovarjam in ga s to prvo številko odlagam.

21. novembra 1963.

Marja Boršnik